

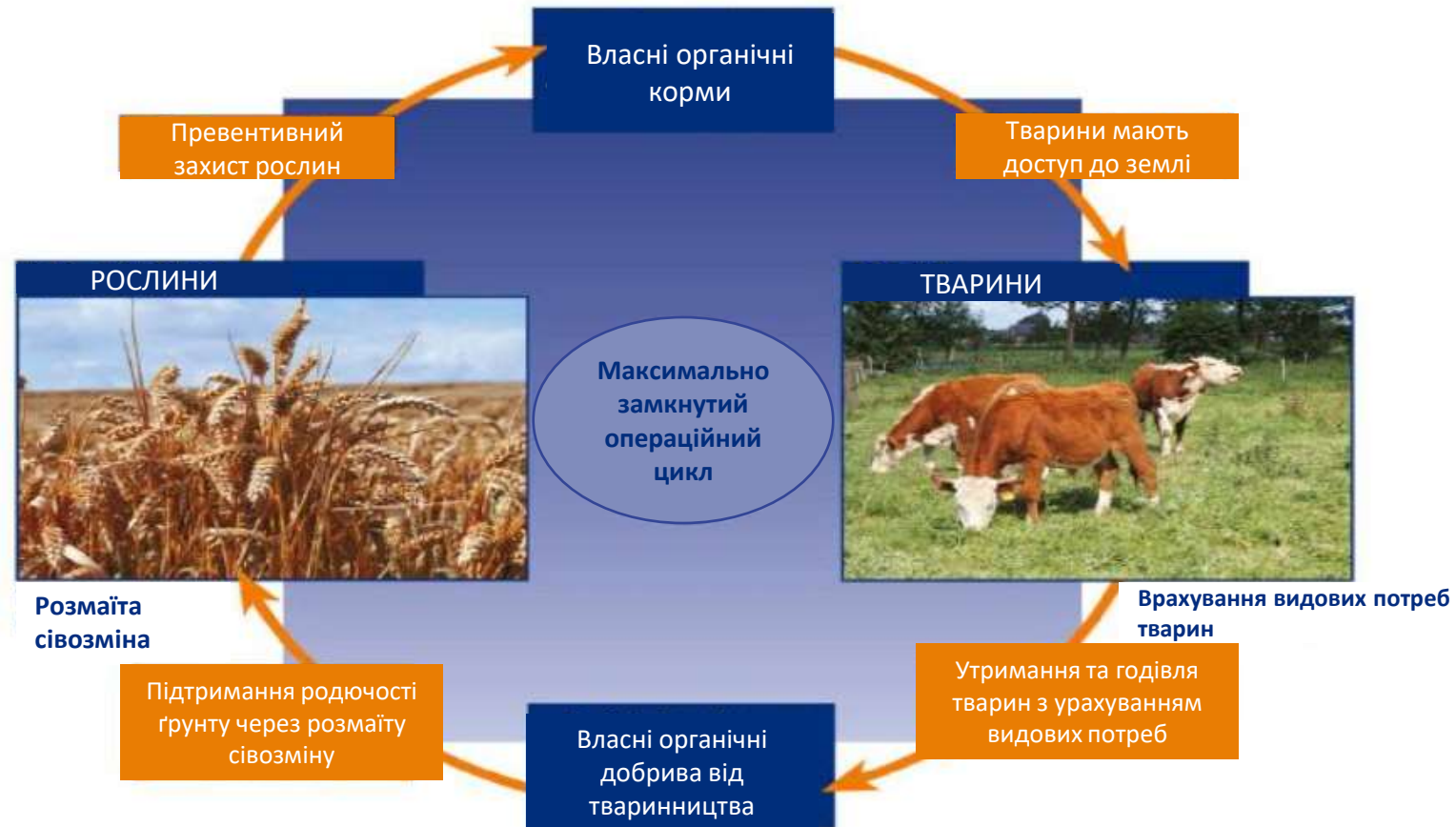

Органічне виробництво в умовах зміни клімату

Д-р Штефан Дреесманн
керівник проєкту «Німецько-українська співпраця в
галузі органічного сільського господарства»
Кам'янець-Подільський, 10.10.2024

Принципи органічного сільського господарства

Органічне сільське господарство дотримується принципу максимально замкнутого виробничого організму

ЩО ТАКЕ ОРГАНІЧНЕ СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО?

Органічне виробництво — це цілісна система господарювання та виробництва харчових продуктів, яка поєднує в собі найкращі практики з огляду на збереження довкілля, високий рівень біорізноманіття, збереження природних ресурсів і застосування високих стандартів благополуччя тварин

КЛЮЧОВІ ПРИНЦИПИ

Заборонене
використання
хімічних пестицидів і
синтетичних добрив

Використання
антибіотиків
суворо обмежене

ГМО
не допускається

Застосовується
сівозміна

Органічний логотип ЄС гарантує дотримання норм
ЄС щодо органічного сільського господарства

europarl.eu

Джерела:

ДСЄП, Європейська Комісія

Органік у Європі

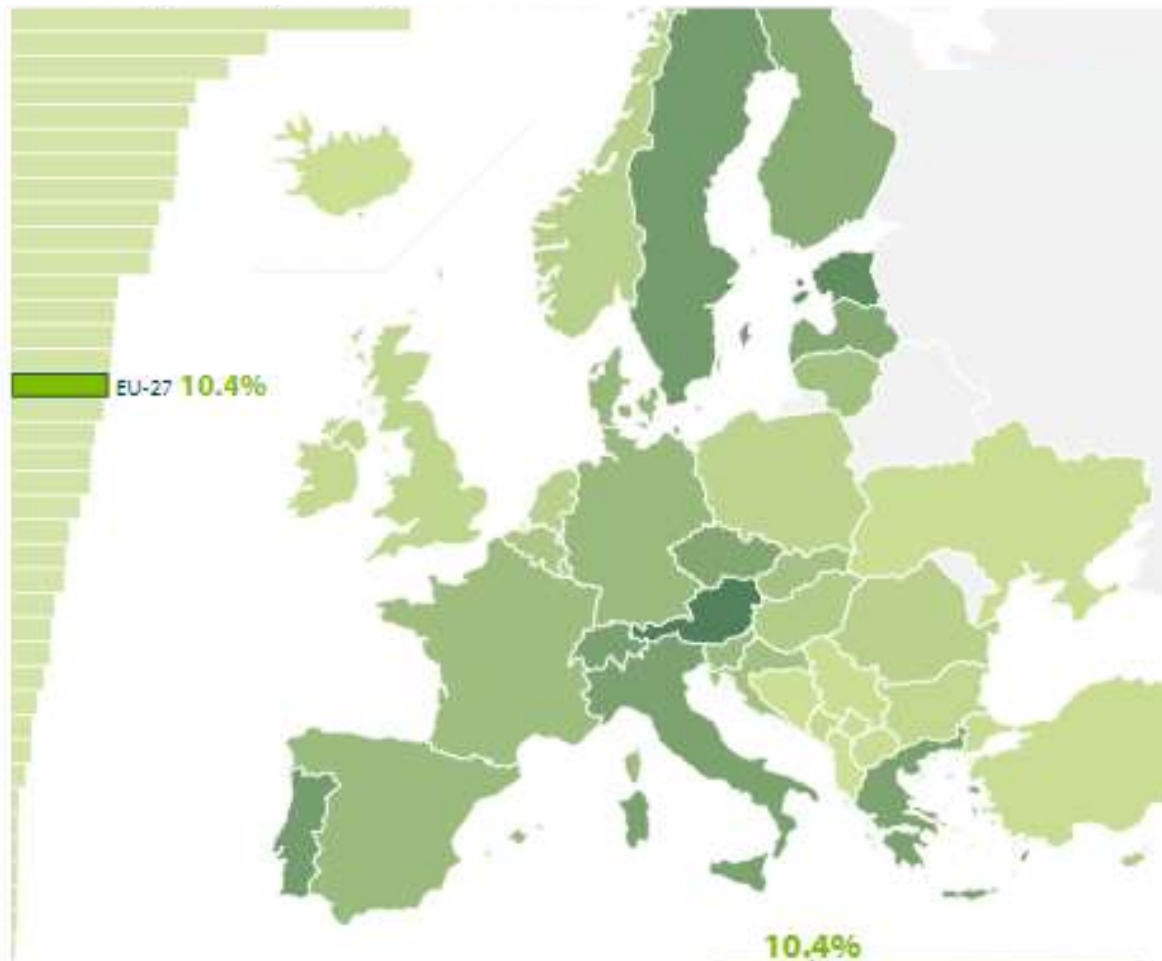
IFOAM
ORGANICS EUROPE

Виробництво

Роздрібний ринок

Data compiled by FiBL

Відсоток органічних сільськогосподарських угідь

EU-27

16.9

млн га
органічних
площ у 2022 р.

Органічне землекористування*

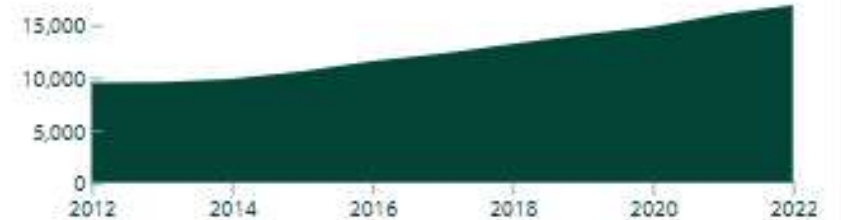
41% Пасовища
6 918 966 га

45% Польові культури
7 611 251 га

13% Багаторічні культури
2 188 804 га

1% Інше
159 224 га

Площа органічних земель у 1000 га

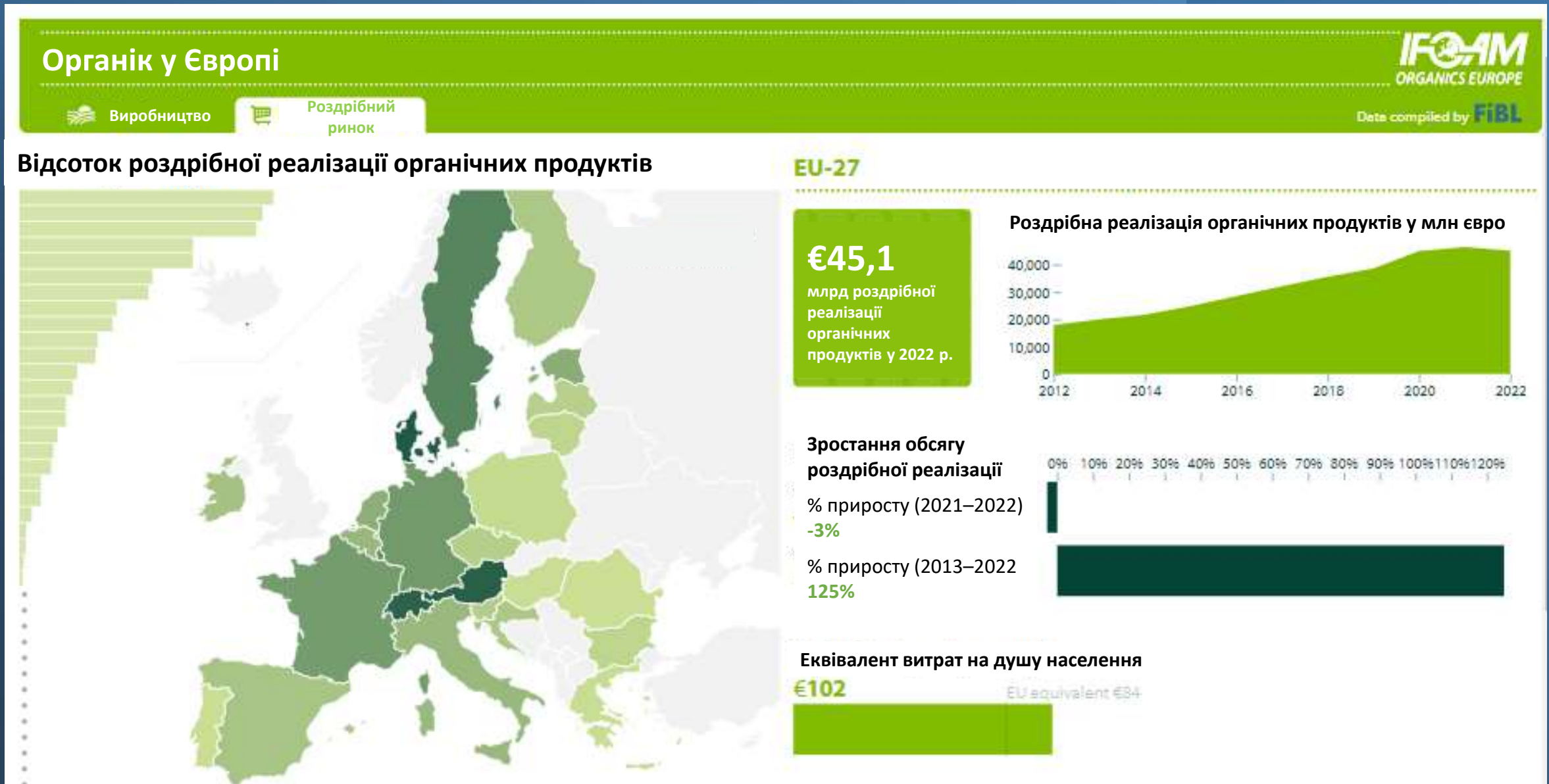
0% 10% 20% 30% 40% 50% 60% 70% 80% 90% 100%

Виробники
419 112

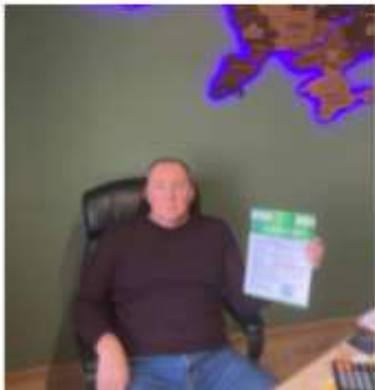
Переробники
85 977

Органічне сільське господарство в Європі в цифрах: покупці станом на 2022 р.

Що таке органічне сільське господарство в Україні?

Із серпня 2023 р. українські агровиробники мають можливість пройти органічну сертифікацію відповідно до закону України про органічне сільське господарство. Наразі вже сертифіковано 230 підприємств.

Що таке органічне сільське господарство в Україні?

Відповідають за органічне сільське господарство в Україні Міністерство аграрної політики та продовольства України та Державна служба України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів.

Поточні ключові напрямки роботи проєкту

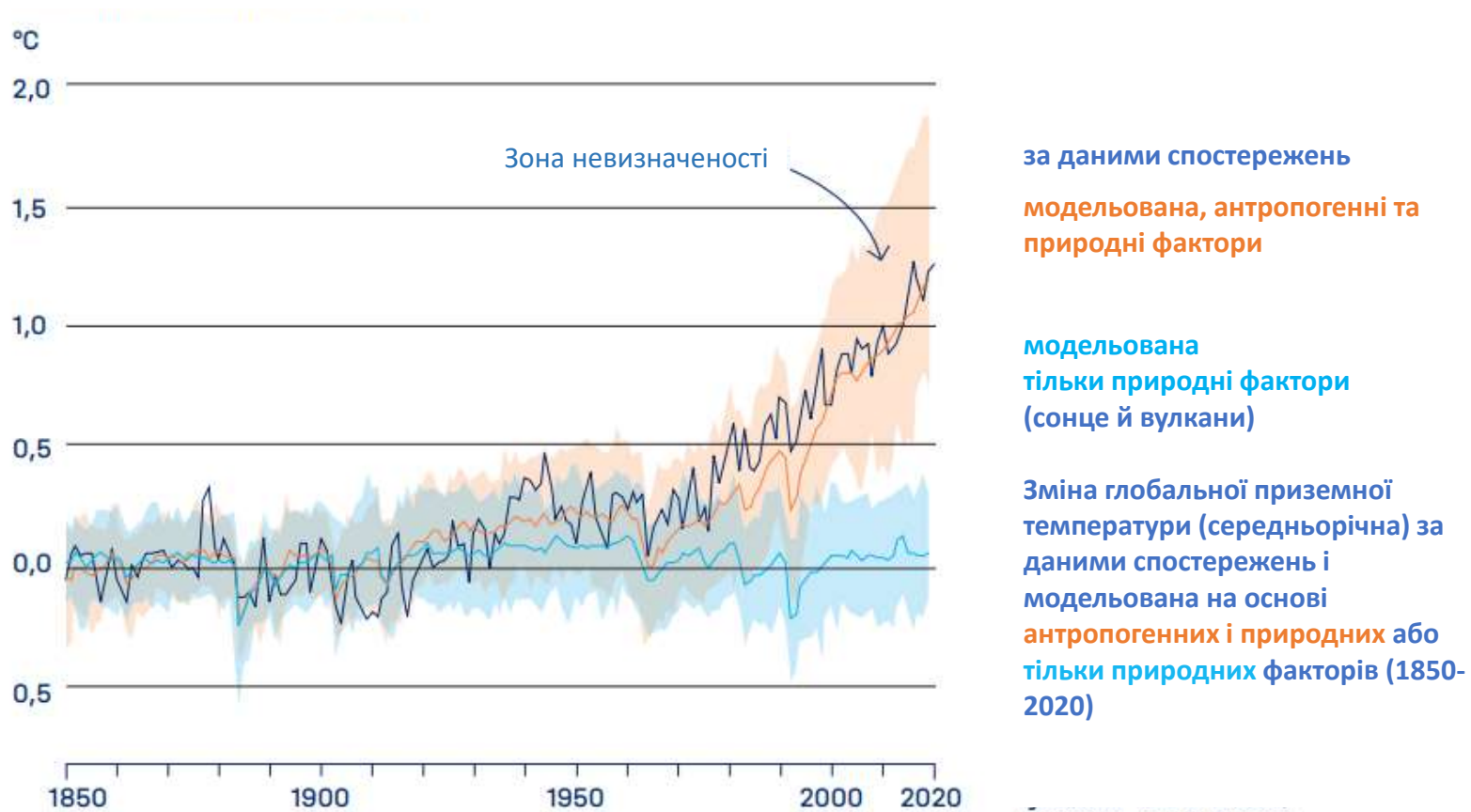

- Підтримка Мінагрополітики та Держпродспоживслужби у впровадженні українського законодавства про органічне сільське господарство (в т.ч. проведення відповідних тренінгів) / підтримка Мінагрополітики у гармонізації цього законодавства з Регламентом ЄС про органічне сільське господарство
- Подальший розвиток цифрової української Органічної платформи знань (НМЦ) / підтримка конгресів і курсів підвищення кваліфікації з органічного сільського господарства з акцентом на різних темах
- Ініціювання та підтримка різних заходів, спрямованих на:
 - реалізацію українських органічних продуктів
 - збереження та розвиток органічних підприємств в Україні (в т.ч. фандрейзинг)
 - розміщення інформації про українське органічне сільське господарство в друкованих і електронних ЗМІ (по всій Європі)

Зміна клімату та середня приземна температура у світі

Зміна глобальної приземної температури, 1850–2020 рр.

Базисний період 1850–1900 рр.

Приземна температура – це температура біля земної поверхні; над суходолом це температура повітря на висоті приблизно 2 м, над морем – температура води біля поверхні, що завжди дуже близька до температури прилеглого шару повітря.

Quelle: IPCC, 2021–2022, AR6, SPM.1

Зміна клімату та збільшення кількості спекотних днів у Німеччині

Що ми знаємо про екстремальні погодні умови в Німеччині у 2024 р.

Динаміка середньорічної кількості спекотних днів із максимальною температурою щонайменше 30°C

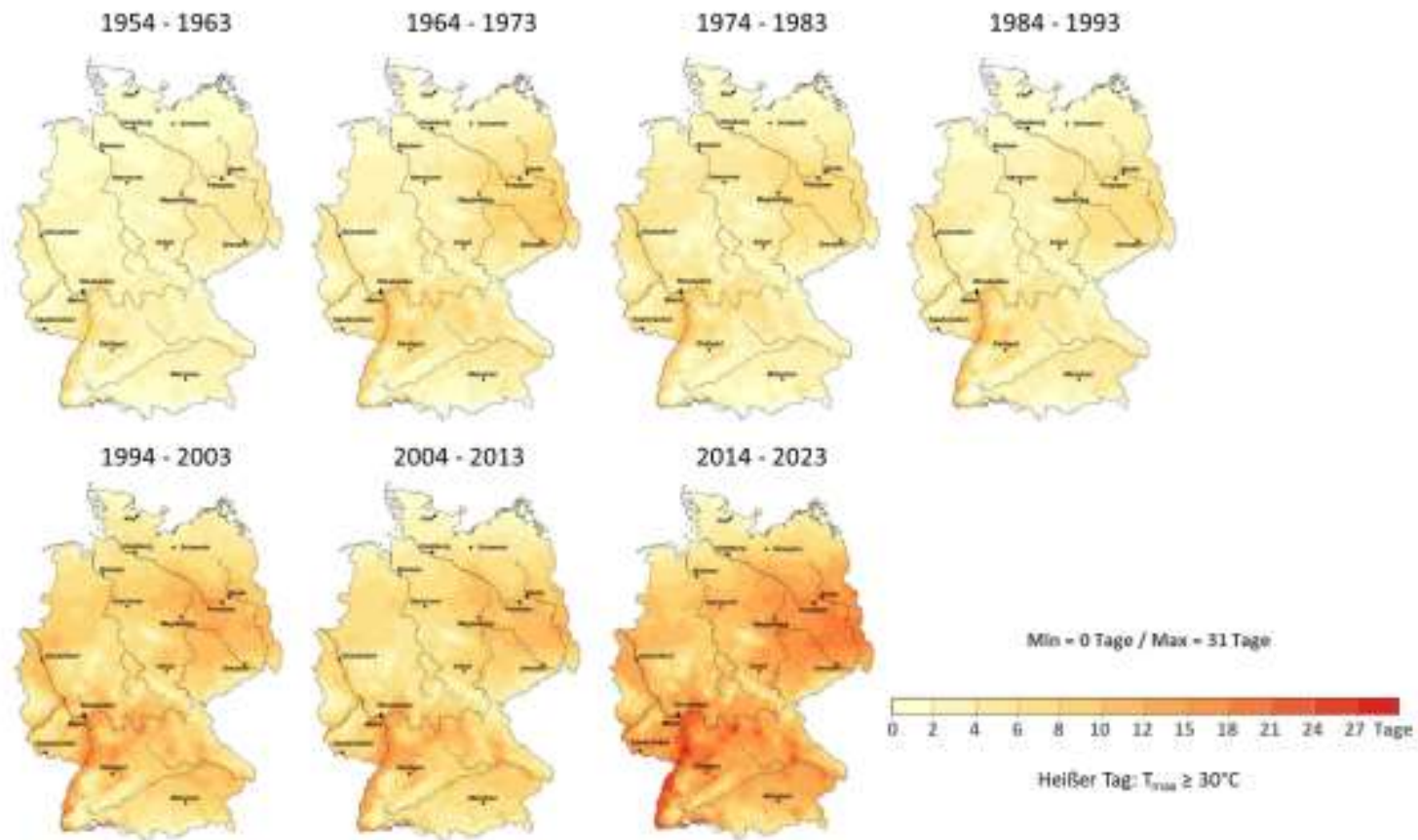
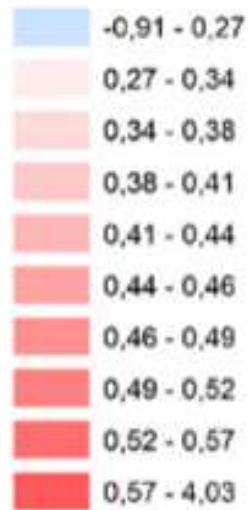

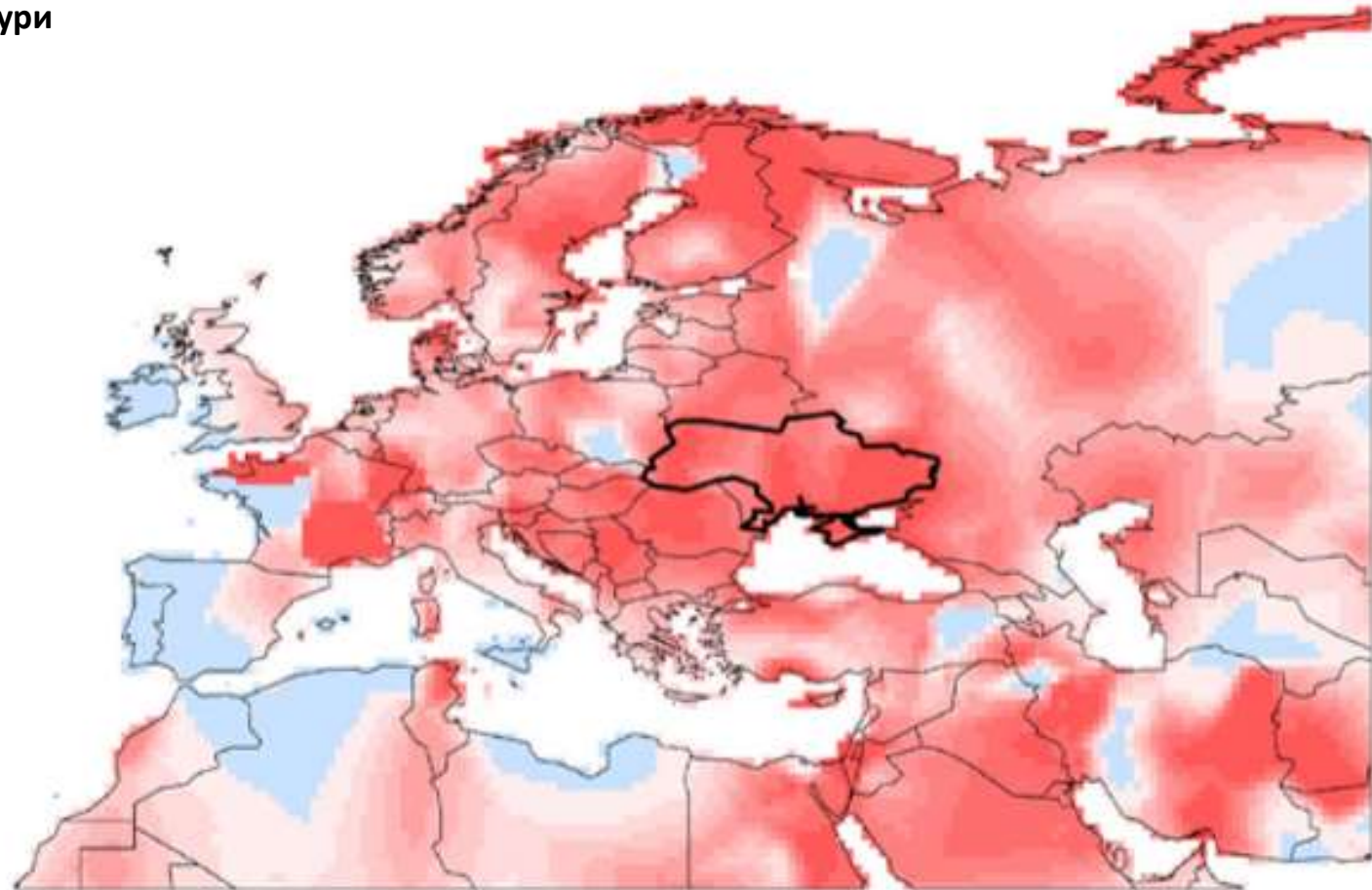
Abbildung 4: Mittlere jährliche Anzahl der Heißen Tage (d.h. Tage mit einer Höchsttemperatur von mindestens 30 °C. Quelle: DWD

Цілорічні лінійні температурні тренди в Європі з 1980 по 2015 р.

Динаміка температури
в °C за 10 років,
1980-2015 рр.

Ukraine

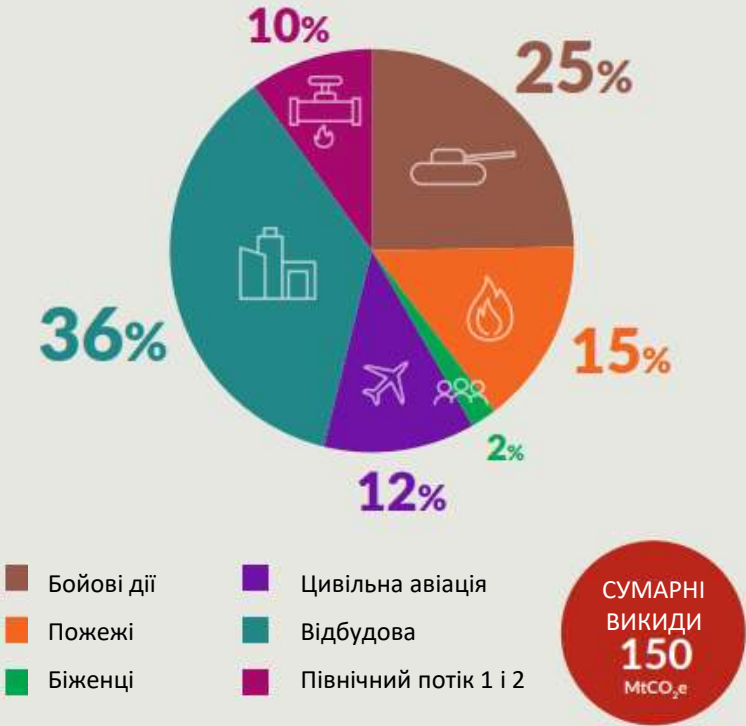
Зміна клімату та вплив загарбницької війни Росії на викиди парникових газів

ШКОДА КЛІМАТУ, ЗАВДАНА ВІЙНОЮ РОСІЇ В УКРАЇНІ

24 лютого 2022 р. - 1 вересня 2023 р.
Ініціатива з оцінювання викидів парникових газів
внаслідок війни
1 грудня 2023 р.

Цей звіт став можливим завдяки підтримці Європейського кліматичного фонду (ECF) та Ініціативи з розвитку екологічної політики й адвокації в Україні (EPAIU). Коректура та дизайн виконані за підтримки Міжнародної кліматичної ініціативи (IKI).

Загальний обсяг викидів парникових газів

СЕКТОР	ВИКИДІВ ЗА 18 МІСЯЦІВ (МтСО ₂ е)	ЧАСТКА, %
Бойові дії	37,0	25
Пожежі	22,2	15
Біженці	3,0	2
Цивільна авіація	18,0	12
Відбудова	54,7	36
Північний потік 1 і 2	14,6	10
Всього	150,0	100

Таблиця 1: Розподіл викидів парникових газів за секторами

Частки секторів у викидах парникових газів (2023)

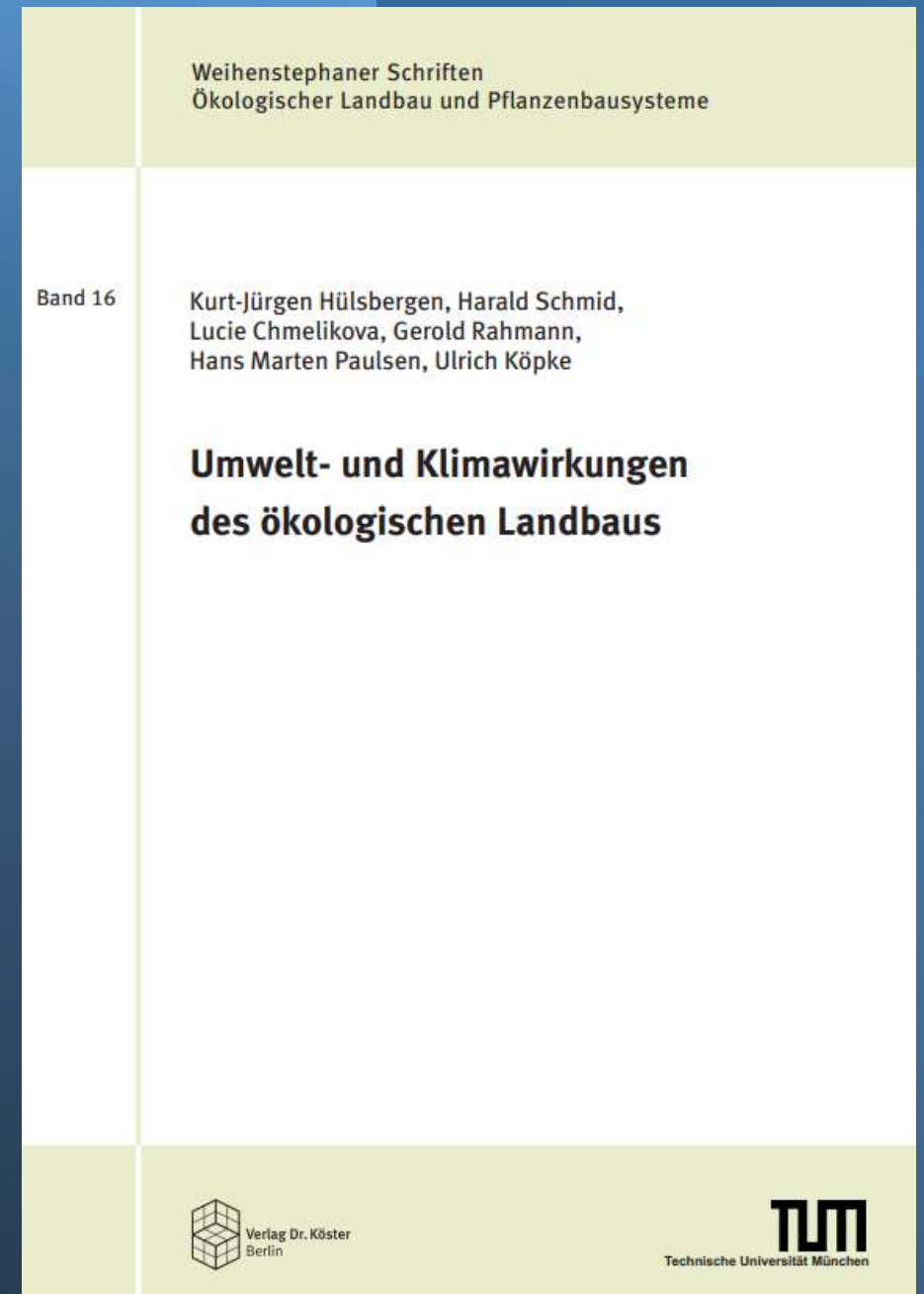
Джерело:

Федеральне агентство з охорони довкілля

Вплив органічного сільського господарства на клімат, результати довгострокового дослідження

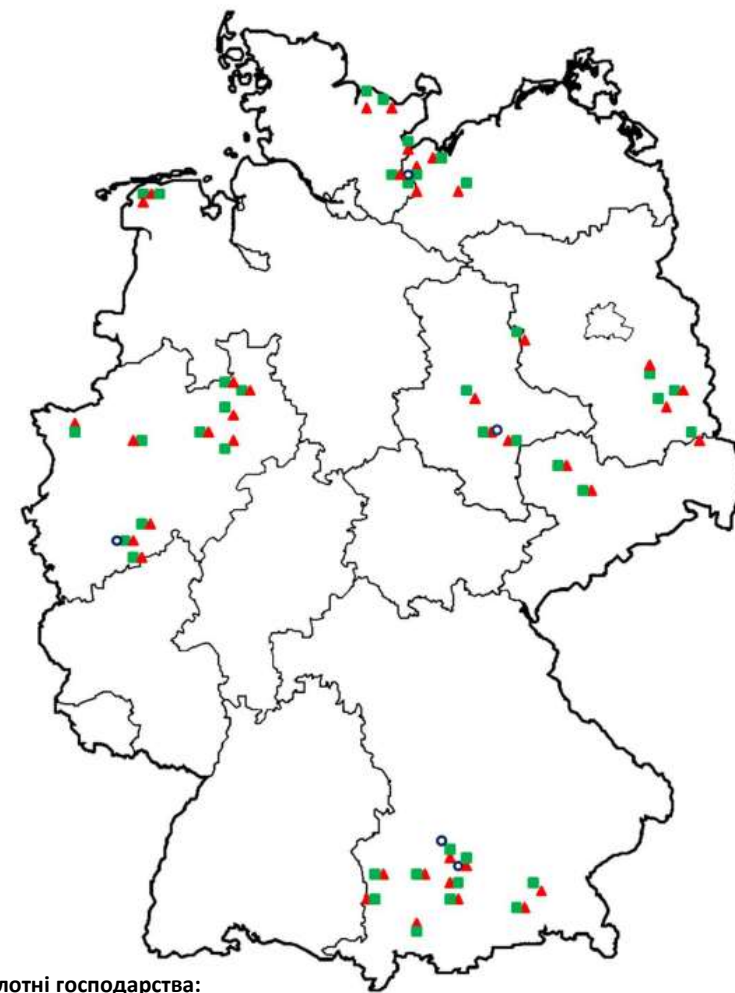
Довгострокове дослідження «Вплив органічного сільського господарства на довкілля та клімат» ґрунтується на результатах досліджень загальнонімецької мережі пілотних господарств, що фінансуються Федеральним міністерством продовольства та сільського господарства Німеччини (BMEL). Результати були опубліковані у 2023 р.

https://literatur.thuenen.de/digbib_extern/dn065968.pdf

Вплив органічного сільського господарства на клімат, результати довгострокового дослідження

У рамках дослідницького проєкту кліматичні та екологічні показники 40 органічних господарств порівнювали з аналогічними показниками 40 конвенційних господарств протягом десяти років. Сюди також були включені результати довгострокових польових експериментів.

Пілотні господарства:

■ Органічне

▲ Конвенційне

○ Дослідна станція

Рис. А. 1: Розташування пілотних господарств і дослідних станцій. Мережа пілотних господарств.

Вплив органічного сільського господарства на клімат, результати довгострокового дослідження

Захист довкілля та клімату за допомогою органічного сільського господарства

Органічне сільське господарство – це:

- Багаті на види сівозміни
- Без синтетичних хімічних пестицидів і мінеральних азотних добрив
- Доступ тварин до пасовищ і вигульних майданчиків
- Замкнутий операційний цикл

Як показує наукове дослідження, органічне сільське господарство зменшує вартість екологічних збитків для суспільства.

Економія: 750–800 € на гектар на рік

У порівнянні з конвенційним сільським господарством
Джерело: Дослідження Nijlsbergen et al. 2022

Вплив органічного сільського господарства на клімат, результати довгострокового дослідження

Таблиця 12. Баланс парникових газів у рослинництві в пілотних господарствах (Schmid et al., 2022)

Ключовий показник	Од. вим.	органічні пілотні підприємства		конвенційні пілотні підприємства	
		товарні культури	молочна худоба	товарні культури	молочна худоба
Викиди CO ₂ в процесі вирощування ^a	кг CO ₂ екв. га ⁻¹ а ⁻¹	557 (341 - 896)	583 (370 - 931)	1117 (830 - 1263)	1162 (846 - 1484)
Викиди CO ₂ через зміни запасів вуглецю в ґрунті	кг CO ₂ екв. га ⁻¹ а ⁻¹	-138 (-622 - 970)	-463 (-1771 - 181)	508 (-736 - 2234)	160 (-1239 - 1186)
Викиди CO ₂	кг CO ₂ екв. га ⁻¹ а ⁻¹	804 (562 - 1071)	922 (558 - 1396)	1373 (964 - 1689)	1477 (1050 - 1799)
Загальні викиди парникових газів	кг CO ₂ екв. га ⁻¹ а ⁻¹	1223 (595 - 2172)	1041 (-431 - 2070)	2998 (1863 - 4616)	2799 (1297 - 4057)
Викиди парникових газів (ОП + ПП) ^b	кг CO ₂ екв. GE ⁻¹	33 (20-51)	25 (-11-47)	33 (19 - 51)	39 (23-55)
Викиди парникових газів (ОП + ПП) ^b	кг CO ₂ екв. GJ ⁻¹	16 (9 - 30)	9 (-4 - 15)	20 (11 - 30)	15 (8 - 22)

^a Показники в кг CO₂-еквіваленту (CO₂ екв.), викиди парникових газів, у т.ч. від органічних добрив, викиди, пов'язані з продукцією, включно з основними (ОП) та побічними продуктами (ПП)

^b Додатні значення означають викиди CO₂ через розкладання гумусу, від'ємні – зв'язування CO₂ в процесі утворення гумусу

Стислий висновок щодо захисту клімату та скорочення викидів парникових газів:

- Скорочення вдвічі викидів парникових газів на одиницю площі в органічному рослинництві (скорочення викидів парникових газів на 1750 кг CO₂-еквіваленту на гектар на рік)**
- Потенціал для скорочення викидів парникових газів існує і в органічному молочному тваринництві за рахунок годівлі з акцентом на базовому кормовому раціоні, відмови від використання сої (відсутність викидів через зміни в землекористуванні) та сталого використання пасовищних угідь.**

Дякую за увагу!

Dr. Stefan Dreesmann

Team Leader

German-Ukrainian Cooperation in Organic Agriculture

stefan.dreesmann@gopa-afc.de

Mobile: +49 152 539 77 131

Skype: Stefan Dreesmann1

With support from

Federal Ministry
of Food
and Agriculture

by decision of the
German Bundestag

Vul. Velyka Zhvomyrska 33
office 609

UA-01601 Kyiv

www.coa-ukraine.com

Implemented by:

